

عنوان مقاله:

تغییرات ژئومورفولوژیک ناشی از توسعه شهری در حریم رودخش شیراز

محل انتشار:

اولین کنگره بین المللی زمین، فضا و انرژی پاک (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

میثم جمالی - دانشجوی دکتری رشته ژئومورفولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

ابراهیم مقیمی - استاد ژئومورفولوژی دانشگاه تهران، ایران

زین العابدین جعفرپور - استادیار اقلیم شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

پرویز کردوانی - استاد جغرافیای طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

خلاصه مقاله:

توسعه و گسترش فیزیکی شهرها، کمبود فضا و سودجویی دلان اراضی شهری، منجر به تجاوز به حریم و بستر رودها و دخالت و دستکاری های متعددی در درون و بستر رودخانه و اراضی پیرامونی آنها شده است. استفاده انسان از رودخانه و نوع دخالت آن، می تواند موجب تغییراتی در کانال رود و حاشیه آن گردد. رودخانه به عنوان سیستمی پویا، مکانوخصوصیات مورفولوژیکی خود را همواره برحسب زمان، عوامل ژئومورفیک، زمین شناختی، هیدرولوژیکی و گاه در اثر دخالت بشر تغییر می دهد. در این پژوهش، هدف شناخت عوامل ژئومورفولوژیک موثر بر تغییرات بستر رودخانه خشک لاند شهر شیراز و بررسی دامنه تغییرات است. ابزارهای اصلی تحقیق را عکس هوایی سال 1346، تصاویر ماهواره یلندست سال 1394 و Google earth pro و OLI سنجنده های مختلف تشکیل می دهد. علاوه بر این، کنترل این تغییرات از طریق کار میدانی و ثبت موقعیت ها و دامنه تغییرات با دستگاه مرجع شده در نرم افزارهای ArcGIS 10.3، Global Mapper 16.1 و ENVI 4.8 و سایر تحلیل های کمی است. طبق نتایج بدست آمده از پژوهش مسیر رودخانه تحت تأثیر شدید گسل ها قرار دارد روند کلی جریان رودخانه، از مسیر گسل پیروی کرده است. الگوی رودخانه در بخش هایی که تحت تأثیر گسل قرار گرفته اند، به صورت مستقیم و در مواردی از نوع پیچان رودی است. در دوره زمانی 48 ساله در هر سه بخش مکانی از مساحت بستر رودخانه کاسته شده است. به گونه ای که مساحت بستر رودخانه از 62 هکتار به 45 هکتار در بخش 1، و از 254 هکتار به 79 هکتار در بخش 2، و از 70 هکتار به 46 هکتار در بخش 3 کاسته شده است. و جابجایی عرضی رودخانه در بخش یک 176 متر و بخش دو 145 متر و در بخش سوم 68 متر بوده است. همچنین بررسی ها نشان می دهد که تغییرات هیدرومورفولوژیک، دانه بندی مواد بستر و دیواره ها، تغییرات کاربری اراضی و توسعه شهری در حریم رودخانه، مهمترین عوامل تغییر دهنده پلان مساحتی و مورفولوژی رودخانه است.

کلمات کلیدی:

توسعه شهری، تغییرات بستر، رودخانه خشک، کلان شهر شیراز، هیدرو ژئومورفولوژی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/456703>

